

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.411.001.06.2016
D/16/506/KAP

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 53 08, F +48 22 444 52 52
kap@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	D/16/506/KAP – Wydatkowanie środków z funduszy strukturalnych na zwiększenie zatrudnienia
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontroler	Tadeusz Wrona, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/63/2016 z 3 października 2016 r. Wojciech Winkiel, główny specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr KAP/66/2016 z 3 października 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze, ul. Szkolna 7, 26-400 Przysucha
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jan Kwaśniewski, Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Przysusze (dalej: Dyrektor) od 1 czerwca 2004 r. do chwili obecnej. (dowód: akta kontroli str. 9)
Zakres kontroli	Działania dotyczące realizacji projektu w ramach PO WER, ze szczególnym uwzględnieniem osiągnięcia zaplanowanych w projekcie rezultatów
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2014 r. do 8 listopada 2016 r.

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty oznaczają:

- NIK – Najwyższa Izba Kontroli,
- IZ – Ministerstwo Rozwoju, uprzednio Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju,
- WUP, IP – Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, Instytucja Pośrednicząca,
- PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze,
- PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- EFS – Europejski Fundusz Społeczny,
- FP – Fundusz Pracy,
- Projekt - *Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie przysuskim (I)*,
- Umowa - umowa o dofinansowanie projektu w ramach działania 1.1. PO WER 2014-2020 nr UDA-POWER.01.01.01-14-0009/15-00 z 26 czerwca 2015 r.,
- Wytyczne – Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- K – kobieta,
- M – mężczyzna.

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność PUP w zakresie realizacji projektu *Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie przysuskim (I)*, przeprowadzonego na podstawie umowy o dofinansowanie projektu nr UDA-POWER.01.01.01-14-0009/15-00 z 26 czerwca 2015 r.

Pozytywną ocenę uzasadniają:

- osiągnięcie w zaplanowanym czasie określonych w umowie o dofinansowanie wskaźników produktu i rezultatu,
- zgodność rzeczowa i finansowa Projektu z celami szczegółowymi programu operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 *Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET)*,
- spełnienie kryteriów kwalifikowalności do uzyskania wsparcia przez wszystkich uczestników Projektu,
- realizacja wydatków w ramach Projektu z zachowaniem zasad kwalifikowalności wydatków określonych w rozdziale 6 Wytycznych,
- wykonywanie zadań w zakresie archiwizacji dokumentów i działań promocyjno – informacyjnych zgodnie z zasadami określonymi w umowie i Wytycznych,

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- niezobowiązaniu uczestników Projektu na etapie rekrutacji do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu udziału w Projekcie (do 3 miesięcy od zakończenia udziału),
- podaniu we wnioskach o płatność za okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. oraz od 1 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r. niezgodnych ze stanem faktycznym danych dotyczących postępu rzeczowego w zadaniach: szkolenia i bon szkoleniowy, w zakresie liczby osób, które uzyskały kwalifikacje w okresie 4 tygodni od zakończenia szkolenia.

Nieprawidłowości te nie wpłynęły na końcowe rozliczenie Projektu i osiągnięcie założonych rezultatów.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Działania dotyczące realizacji projektu w ramach PO WER, ze szczególnym uwzględnieniem osiągania zaplanowanych w projekcie rezultatów

1.1. Ogólne informacje o Projekcie

Opis stanu faktycznego

Projekt, dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach PO WER, został zrealizowany na podstawie umowy zawartej między Województwem Mazowieckim – Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie, będącym Instytucją Pośredniczącą, reprezentowanym przez Tomasza Sieradza – Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie², a Powiatem Przysuskim – Powiatowym Urzędem Pracy

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen; pozytywna, pozytywna, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Na podstawie uchwały Nr 195/20/15 Zarządu Województwa Mazowieckiego z 17 lutego 2015 r.

w Przysusze, będącym Beneficjentem, reprezentowanym przez Jana Kwaśniewskiego – Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Przysusze³.

Projekt realizowany był w ramach Osi priorytetowej 1 *Osoby młode na rynku pracy*, Działania 1.1 *Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe*, Poddziałania 1.1.1 *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020*.

Wniosek o dofinansowanie projektu został złożony 13 kwietnia 2015 r. w WUP w ramach naboru projektów urzędów pracy w trybie pozakonkursowym⁴. We wniosku o dofinansowanie projektu określono okres jego realizacji od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. Złożony wniosek korygowano poprzez zwiększenie, z inicjatywy WUP, kwoty przeznaczonej na Projekt oraz eliminację błędów wskazanych przez IP w trakcie procedury weryfikacji.

Wersja wniosku o dofinansowanie stanowiąca załącznik do umowy⁵, została złożona przez PUP 11 czerwca 2015 r. i zatwierdzona przez IP 23 czerwca 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 193-259, 924-932)

Zgodnie z § 2 ust. 2 i 3 umowy, całkowitą wartość Projektu określono na kwotę 3 121 200,00 zł, na którą składało się:

- dofinansowanie ze środków wspólnotowych w kwocie 2 630 547,36 zł, stanowiące 84,28% wydatków kwalifikowalnych Projektu,
- wkład krajowy w kwocie 490 652,64 zł, stanowiący 15,72% wydatków kwalifikowalnych Projektu.

Kwota wydatków kwalifikowalnych Projektu zawierała poniesiony koszt podatku VAT, który zgodnie ze złożonym przez Dyrektora oświadczeniem o kwalifikowalności VAT, nie może być przez Beneficjenta odzyskany.

(dowód: akta kontroli str. 193-259)

Według końcowego wniosku o płatność⁶ Beneficjent wydatkował ze środków przyznanych na dofinansowanie projektu kwotę 3 119 293,74 zł (w tym wkład EFS 2 628 940,76 zł, współfinansowanie krajowe 490 352,98 zł), co stanowiło 99,94% przyznanych środków.

(dowód: akta kontroli str. 473-510)

Zgodnie z § 4 ust. 1 umowy Beneficjent był zobowiązany do realizacji projektu na podstawie wniosku o dofinansowanie, a w przypadku dokonania zmian w projekcie, do realizacji projektu zgodnie z aktualnym wnioskiem, uwzględniającym te zmiany.

W trakcie realizacji projektu Beneficjent trzykrotnie wystąpił o zmiany zapisów wniosku o dofinansowanie:

- wniosek z 31 lipca 2015 r., zatwierdzony przez IP 6 sierpnia 2015 r.,
- wniosek z 1 października 2015 r., nie zatwierdzony przez IP,
- wniosek z 30 października 2015 r., zatwierdzony przez IP 12 listopada 2015 r.

Wprowadzone we wniosku o dofinansowanie zmiany dotyczyły podwyższenia poziomu wartości wskaźników produktu⁷ i wskaźników realizacji celu dla

³ Na podstawie uchwały Nr 25/2015 Zarządu Powiatu w Przysusze z 31 marca 2015 r.

⁴ Dokumentacja naboru projektów urzędów pracy w trybie pozakonkursowym, PO WER 2014-2020 z 2 marca 2015 r.

⁵ Wniosek stanowi załącznik nr 3 do umowy o dofinansowanie projektu.

⁶ Wniosek o płatność nr POWR.01.01.01-14-0009/15-003-03 z 8 kwietnia 2016 r. za okres do 1 października 2016 r. do 31 grudnia 2015 r., zatwierdzony przez IP 15 kwietnia 2016 r.

⁷ Zwiększono liczbę osób bezrobotnych objętych wsparciem w programie z 380 do 406, a liczbę osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie ze 167 do 178.

następujących zadań: pośrednictwo pracy⁸, poradnictwo zawodowe⁹, staż¹⁰, bon szkoleniowy¹¹, bon na zasiedlenie¹², jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej¹³ oraz zmniejszenie zadania szkolenie¹⁴. Zwiększenia powyższe wynikały z oszczędności finansowych w Projekcie spowodowanych brakiem waloryzacji w 2015 r. stypendium stażowego (co przewidziano w budżecie Projektu) oraz przerwaniami stażu przez uczestników projektu.

W ramach Projektu zrealizowano wszystkie zaplanowane zadania projektowe, którymi objęto następującą liczbę osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi):

1. Pośrednictwo pracy	325 osób (169 K, 156 M)
2. Poradnictwo zawodowe	81 osób (23 K, 58 M)
3. Staż	310 osób (162 K, 148 M)
4. Prace interwencyjne	15 osób (7 K, 8 M)
5. Szkolenia	8 osób (1 K, 7 M), 5 osób (5 M) uzyskało kwalifikacje w okresie 4 tygodni od zakończenia szkolenia
6. Bon szkoleniowy	17 osób (1 K, 16 M)
7. Bon na zasiedlenie	34 osób (16 K, 18 M)
8. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	22 osoby (5 K, 17 M).

Wszystkie założone wartości wskaźników realizacji celu zostały wykonane w 100%¹⁵.

(dowód: akta kontroli str. 924-932)

Ostatecznie Projektem objęto łącznie 406 osób w wieku 18-29 lat o I lub II profilu pomocy¹⁶, spośród których co najmniej 0,63% stanowiły osoby w wieku 18-29 lat z niepełnosprawnościami oraz 43,9% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne w wieku 18-29 lat.

W Projekcie przyjęto następujące wskaźniki produktu:

1. Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie - wartość docelowa 406 osób (192 K, 214 M), poziom realizacji wskaźnika 406 osób (192 K, 214 M), tj. 100% wartości docelowej.
2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika 178 (88 K, 90 M), poziom realizacji wskaźnika 209 osób (101 K, 108 M), tj. 117,42% wartości docelowej.

⁸ Zwiększenie liczby osób z 320 do 325.

⁹ Zwiększenie liczby osób z 60 do 81.

¹⁰ Zwiększenie liczby osób z 305 do 310.

¹¹ Zwiększenie liczby osób z 15 do 17.

¹² Zwiększenie liczby osób z 23 do 34.

¹³ Zwiększenie liczby osób z 7 do 22.

¹⁴ Zmniejszenie liczby osób z 15 do 8.

¹⁵ Dane na temat form wsparcia nie były monitorowane w formach tabelarycznych w ramach wniosków o płatność, a jedynie poprzez opis w postępie rzeczowym i dane wprowadzone w monitoringu uczestników w programie informatycznym SL 2014.

¹⁶ Indywidualny Plan Działania (IPD), to plan działań obejmujących podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy. Urząd Pracy może ustalić jeden z trzech profili pomocy: Profil pomocy I – dla osób aktywnych, gotowych od razu do podjęcia zatrudnienia. Realizacja IPD w tym profilu nie powinna przekroczyć 180 dni; Profil pomocy II – dla osób wymagających intensywnego wsparcia ze strony urzędu w celu znalezienia zatrudnienia. Realizacja IPD w tym profilu nie powinna przekroczyć 540 dni; Profil pomocy III – dla osób oddalonych od rynku pracy, wymagających szczególnego wsparcia ze strony urzędu i innych instytucji rynku pracy. Realizacja IPD w tym profilu nie powinna przekroczyć 720 dni.

3. Liczba osób poniżej 30 lat z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - wartość docelowa wskaźnika 3 osoby (0 K, 2 M), poziom realizacji wskaźnika produktu 5 osób (1 K, 4 M), tj. 166,67% wartości docelowej.

W projekcie przyjęto następujące wskaźniki rezultatu:

1. Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - wartość docelowa wskaźnika 5 osób (0 K, 5 M), poziom realizacji wskaźnika 7 osób (0 K, 7 M), tj. 140% wartości docelowej.
2. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób niepełnosprawnych - wartość docelowa wskaźnika 17%, poziom realizacji wskaźnika 20%, tj. wyższy o 3 punkty procentowe od wartości docelowej.
3. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla długotrwale bezrobotnych - wartość docelowa wskaźnika 35,0%, poziom realizacji wskaźnika 43,9%, tj. wyższy o 8,9 punktów procentowych od wartości docelowej.
4. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób o niskich kwalifikacjach - wartość docelowa wskaźnika 36,0%, poziom realizacji wskaźnika 40,6%, tj. wyższy o 4,6 punktu procentowego od wartości docelowej.
5. Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla uczestników nie kwalifikujących się do żadnej z poniżej wymienionych grup docelowych - wartość docelowa wskaźnika 43,0%, poziom realizacji wskaźnika 68,75%, tj. wyższy o 25,75 punktów procentowych od wartości docelowej.

Projekt skierowany był do osób niepełnosprawnych w proporcji co najmniej takiej samej, jak proporcja osób niepełnosprawnych w wieku 18-29 lat kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach projektu (należących do I lub II profilu pomocy) i zarejestrowanych w rejestrze PUP w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w wieku 18-29 lat (wg stanu na 30 listopada 2014 r.) oraz do osób długotrwale bezrobotnych w proporcji co najmniej takiej samej, jak proporcja osób długotrwale bezrobotnych w wieku 18-29 lat kwalifikujących się do objęcia wsparciem w ramach projektu (należących do I lub II profilu pomocy) i zarejestrowanych w rejestrze PUP w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w wieku 18-29 lat (wg stanu na 30 listopada 2014 r.)¹⁷.

Projekt został w pełni zrealizowany w rozumieniu art. 2 pkt. 14 rozporządzenia nr 1303/2013¹⁸.

(dowód: akta kontroli str. 193-259, 473-510)

W 2015 roku Projekt był objęty czynnościami kontrolnymi WUP, zrealizowanymi w formie wizyt monitoringowych staży i prac interwencyjnych (16 października 2015 r.) oraz kontroli na miejscu realizacji projektu (16-18 listopada 2015 r.).

(dowód: akta kontroli str. 10-85)

¹⁷ Na dzień 30 listopada 2014 r. w rejestrze PUP zarejestrowanych było 11 osób w wieku 18-29 lat z niepełnosprawnościami o I lub II profilu pomocy oraz 765 osób długotrwale bezrobotnych w wieku 18-29 lat o I lub II profilu pomocy, a ogólna liczba osób bezrobotnych w wieku 18-29 lat wynosiła 1746 osób. We wniosku o dofinansowanie na podstawie powyżej przedstawionych danych statystycznych ustalono następujące proporcje: co najmniej 0,63% wszystkich uczestników projektu będą stanowiły osoby z niepełnosprawnościami i co najmniej 43,8% wszystkich uczestników projektu będą stanowiły osoby z długotrwale bezrobotne.

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, s. 320, ze zm.).

1.2. Zgodność projektu z założeniami programu operacyjnego

Opis stanu faktycznego

Projekt jest zgodny z celem szczegółowym PO WER: *Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET)*, Priorytetem inwestycyjnym 8ii oraz spełnia przesłanki kwalifikujące do dofinansowania określone w podrozdziale 5.2 pkt 2) Wytycznych.

(dowód: akta kontroli str. 111-129, 260-305)

Realizacja projektu odbywała się zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie projektu, tzn. zgodnie z założeniami merytorycznymi w zakresie realizacji poszczególnych zadań oraz terminowo, jak również w oparciu o zasady określone w Zarządzeniu Dyrektora PUP Nr 1/2015¹⁹.

(dowód: akta kontroli str. 130-374, 527-537, 558-561, 933-1062)

1.3. Postęp rzeczowy projektu

Opis stanu faktycznego

We wnioskach o płatność Beneficjent zamieścił szczegółową informację na temat stanu realizacji poszczególnych zadań w projekcie w danym okresie rozliczeniowym:

a) Wniosek o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-001-05 za okres od 1.01.2015 r. do 30.06.2015 r. z 8 stycznia 2016 r.:

- Pośrednictwo pracy - 271 osób (145 K, 126 M), w tym 5 osób niepełnosprawnych (1 K, 4 M),
- Pośrednictwo zawodowe - 42 osoby (12 K, 30 M),
- Staż – rozpoczęło 258 osób (139 K, 119 M), w tym 4 osoby niepełnosprawne (0 K, 4 M); zakończyło 5 osób (1 K, 4 M),
- Prace interwencyjne – rozpoczęło 13 osób (6 K, 7 M), w tym 1 osoba niepełnosprawna (1 K),
- Szkolenia – rozpoczęło 5 osób (1 K, 4 M); zakończyły 3 osoby (0 K, 3 M); 2 osoby (0 K, 2 M) uzyskały kwalifikacje w okresie 4 tygodni od zakończenia szkolenia,
- Bon szkoleniowy – rozpoczęło 14 osób (1 K, 13 M); zakończyło 9 osób (0 K, 9 M),
- Bon na zasiedlenie – rozpoczęło 17 osób (8 K, 9 M),
- Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – rozpoczęło 6 osób (2 K, 4 M), wszystkie rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie.

b) Wniosek o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-002-04 za okres od 1.07.2015 r. do 30.09.2015 r. z 13 stycznia 2016 r.:

- Pośrednictwo pracy - 54 osoby (24 K, 30 M),
- Pośrednictwo zawodowe - 28 osób (8 K, 20 M),
- Staż – rozpoczęło 52 osoby (23 K, 29 M); zakończyło 41 osób (23 K, 18 M),
- Prace interwencyjne – rozpoczęło 2 osoby (1 K, 1 M); zakończyło 3 osoby (0 K, 3 M),
- Szkolenia – rozpoczęło 3 osoby (0 K, 3 M); zakończyły 4 osoby (1 K, 3 M); 3 osoby (0 K, 3 M) uzyskały kwalifikacje w okresie 4 tygodni od zakończenia szkolenia,
- Bon szkoleniowy – rozpoczęło 1 osoba (1 M); zakończyło 5 osób (1 K, 4 M),
- Bon na zasiedlenie – rozpoczęło 10 osób (5 K, 5 M); wszystkie osoby zakończyły udział w projekcie zgodnie z planowanym zakończeniem wsparcia,

¹⁹ Zarządzenie Nr 1/2015 Dyrektora PUP w Przysusze z 9 lutego 2015 r. w sprawie wprowadzenia w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze kryteriów i regulaminów realizacji aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu na terenie powiatu przysuskiego w 2015 roku.

- Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – rozpoczęło 14 osób (3 K, 11 M); wszystkie osoby zakończyły udział w projekcie zgodnie z planowanym zakończeniem wsparcia; wszystkie rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie.
- c) Wniosek o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-003-03 za okres od 1.10.2015 r. do 31.12.2015 r. z 8 kwietnia 2016 r.
- Pośrednictwo pracy – żadna z osób rozpoczynających udział w projekcie nie została objęta pośrednictwem pracy,
 - Pośrednictwo zawodowe - 11 osób (3 K, 8 M),
 - Staż – zakończyły 262 osoby (137 K, 125 M); 2 osoby (1 K, 1 M) zakończyły staż z innych przyczyn niż podjęcie pracy,
 - Prace interwencyjne – zakończyło 12 osób (7 K, 5 M),
 - Szkolenia – zakończyła 1 osoba (1 M),
 - Bon szkoleniowy – rozpoczęły 2 osoba (2 M); zakończyło 3 osoby (3 M),
 - Bon na zasiedlenie – rozpoczęło 7 osób (3 K, 4 M); wszystkie osoby zakończyły udział w projekcie zgodnie z planowanym zakończeniem wsparcia,
 - Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – rozpoczęły 2 osoby (2 M); wszystkie osoby zakończyły udział w projekcie zgodnie z planowanym zakończeniem wsparcia; wszystkie rozpoczęły prowadzenie działalności gospodarczej do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie.

Stan realizacji poszczególnych zadań w ramach postępu rzeczowego (opisany we wnioskach o płatność) był zgodny z harmonogramem realizacji projektu określonym w umowie o dofinansowanie i wniosku o dofinansowanie projektu. We wnioskach o płatność opisano działania z zakresu równości szans i dostępności projektu dla osób z niepełnosprawnościami określone we wniosku o dofinansowanie. W pełni osiągnięto wskaźniki produktu i rezultatu, co przedstawiono w pkt 1.1. wystąpienia.

(dowód: akta kontroli str. 86-110, 193-252, 375-510, 844-848, 924-932, 1063-1067)

Beneficjent sygnalizował następujące problemy/trudności, które wystąpiły w trakcie realizacji Projektu:

- a) We wniosku o płatność za okres od 1.01.2015 r. do 30.06.2015 r. nr POWR.01.01.01-14-0009/15-001-02 z 13 października 2015 r. w poz. *Problemy napotkane w trakcie realizacji projektu PUP* wskazał na problemy podczas rekrutacji uczestników projektu, w szczególności z kwalifikowaniem uczestników do 25 roku życia w ciągu 4 miesięcy od daty zarejestrowania oraz na problemy z kwalifikowaniem osób bezrobotnych do grupy osób długotrwale bezrobotnych według definicji unijnej, tj. 12 miesięcy w ciągłości. Osoby bezrobotne do 30 roku życia pomimo pozostawania w rejestrach osób bezrobotnych to dość aktywna grupa, która chętnie podejmuje zatrudnienie nawet krótkotrwale (1-3 miesiące) co w rezultacie dyskwalifikowało takie osoby z uczestnictwa w projekcie w grupie osób długotrwale bezrobotnych. Realizację projektu utrudniał również brak zatwierdzonych wszystkich wytycznych, a ich ciągle zmiany, modyfikacje powodowały dezorientację pracowników PUP w takich obszarach jak: promocja, kwalifikowalność uczestników, czy wymóg efektywności zatrudnieniowej.
- b) W piśmie do WUP Warszawa znak CAZ-P.081.46.2015.MK z 4 września 2015 r.²⁰, PUP wskazał na następujące problemy:

²⁰ Odpowiedź na pismo WUP Warszawa z 28.08.2015 r., znak WWPP.I.0716-6/AN/15, które IP skierowała do beneficjentów PO WER.

- w zakresie weryfikacji statusu osoby na podstawie oświadczeń: dane, które nie są weryfikowalne z systemu SYRIUSZ²¹, IP zalecała weryfikować na podstawie oświadczeń, nie przekazując wzorów takich oświadczeń. Powoduje to, że każdy PUP ma inne oświadczenia i różną ich ilość, a nikt nie jest do końca pewny czy są one prawidłowe i w pełni potwierdzają weryfikowane dane;
- w zakresie rekrutacji osób długotrwale bezrobotnych: rekrutacja osób długotrwale bezrobotnych wg definicji przyjętej do monitorowania GDM²² w Polsce, czyli 6 miesięcy w ciągłości dla osoby do 25 roku życia i 12 miesięcy w ciągłości dla osób powyżej 25 roku życia a do 30 roku życia, utrudniał proces rekrutacji takich osób, gdyż osoby w tej grupie wiekowej są dość aktywne zawodowo i chętnie podejmują zatrudnienie nawet krótkotrwałe. Takie zatrudnienie nie wpływa na długotrwale bezrobocie definiowane wg ustawy, natomiast wyklucza z bezrobocia długotrwałego wg definicji do GDM. Dlatego pojawiały się problemy z rekrutacją określonego odsetka osób w tej kategorii, co opóźnia realizację zadania dotyczącego staży, a w konsekwencji wpływa na pozostawianie niezaangażowanych środków;
- brak jasnych wytycznych dotyczących definicji zatrudnienia w momencie rozpoczęcia realizacji projektu bardzo utrudniał działania projektowe. Często sprzeczne wyjaśnienia płynące z IZ i IP lub zmieniające się stanowiska w trakcie realizacji projektu dezorganizują pracę i powodują wiele nieprzyjemnych sytuacji. Miało to miejsce z definicją zatrudnienia. IP w dokumentacji naboru wskazała w załączniku nr 4 do dokumentacji sposób mierzenia kryterium efektywności zatrudnieniowej w projekcie i dokumentacja w tym zakresie nie została zmieniona w trakcie trwania naboru. Natomiast w wyjaśnieniach na podstronie internetowej WUP Często zadawane pytania – PO WER FAQ²³, najpierw umieszczono definicję wskazującą minimalny wymiar czasu pracy w wysokości ¼ etatu, a następnie w wymiarze ½ etatu²⁴. W takiej sytuacji osiągnięcie zakładanej efektywności było bardzo trudne, gdyż pracodawcy w szczególności zawierający umowy o staż wycyfrowali się z podjętego w umowie zobowiązania do zatrudnienia;
- w zakresie braku odrębnego konta dla projektu: ponoszenie wydatków na realizację projektu PO WER z jednego konta FP, z którego ponoszone były również wydatki na inne projekty, np. RPO, czy projekty z rezerwy ministra, znacznie utrudniało kontrolę nad dokonywanymi wydatkami, co rzutowało również na przejrzystość przepływu środków projektowych na koncie;
- w zakresie ewidencji kosztów pośrednich: zgodnie z podpisaną umową o dofinansowanie projektu koszty pośrednie to inne fakultatywne zadania a nie aktywne instrumenty i usługi rynku pracy. Natomiast decyzja finansowa przyznająca środki na realizację projektu wskazuje całą wartość projektu jako

²¹ Syriusz to system teleinformatyczny wspomagający realizację statutowych zadań powiatowych urzędów pracy.

²² Plan realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce, kwiecień 2014 r., <http://wupwarszawa.praca.gov.pl/documents/47726/1407014/Plan%20realizacji%20Gwarancji%20dla%20m%C5%82odzie%C5%BCy/2c3b873f-a9a2-48a1-86f8-5f6b88e37ace?t=1430126229000>

²³ Strona internetowa WUP w Warszawie, FAQ - wersja z 20.03.2015 r., Pytania Powiatowych Urzędów Pracy w związku z ogłoszonym naborem wniosków o dofinansowanie projektów urzędów pracy w trybie pozakonkursowym w ramach PO WER 2014-2020.

²⁴ Strona internetowa WUP w Warszawie, FAQ - wersja z 24.06.2015 r., Pytania Powiatowych Urzędów Pracy w związku z ogłoszonym naborem wniosków o dofinansowanie projektów urzędów pracy w trybie pozakonkursowym w ramach PO WER 2014-2020.

zadania aktywne. Nie ma rozdzielenia kwoty przeznaczonej na realizację zadań aktywnych i fakultatywnych, co utrudniało księgowanie ponoszonych kosztów pośrednich.

W przypadku stwierdzenia problemów/trudności związanych z realizacją Projektu - Beneficjent przyjął następujące środki naprawcze:

- według wniosku o płatność za okres od 1.01.2015 r. do 30.06.2015 r. nr POWR.01.01.01-14-0009/15-001-02 z 13 października 2015 r. oraz wyjaśnień Dyrektora, jako środek naprawczy do problemu związanego z kwalifikowaniem uczestników, PUP przyjął bardziej uszczegółowioną ocenę kwalifikowalności uczestników poprzez wstępną ocenę sytuacji osoby na rynku pracy na podstawie danych w bazie SYRIUSZ, a następnie szczegółową ocenę na podstawie oświadczeń składanych przez uczestników projektu;
- w zakresie problemów związanych z brakiem wytycznych, na które PUP nie miał wpływu, w szczególnie trudnych sytuacjach występowano drogą telefoniczną lub za pomocą poczty internetowej do IP o dodatkowe wyjaśnienia, co przyjęto jako środek naprawczy.

Według wyjaśnień Dyrektora, w trakcie realizacji Projektu, PUP nie zidentyfikował sytuacji wpływających na brak możliwości realizacji wskaźników produktu i rezultatu w założonym okresie. Zidentyfikowano jednak sytuację polegającą na braku możliwości prawidłowego wykazania wskaźników rezultatu wykazywanych w wartościach procentowych w okresie sprawozdawczym i narastająco. Zgodnie bowiem z Podręcznikiem Beneficjenta SL 2014 wersja 1.0 z 25 maja 2015, 1.1 z 10 lipca 2015 r. i 1.2 z 24 września 2015 r., należało je prezentować zgodnie z poniższymi definicjami:

- *WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM* - w tym polu wprowadź wartość wskaźnika, jaką osiągnąłeś/aś w okresie sprawozdawczym za jaki składasz wniosek o płatność. Uzupełnij wartość z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku;
- *WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA OD POCZĄTKU REALIZACJI PROJEKTU (NARASTAJĄCO)* – w tym polu system automatycznie prezentuje poziom realizacji wskaźnika, uwzględniając wszystkie dotychczas złożone wnioski o płatność łącznie z bieżącym wnioskiem. Pole jest nieedytowalne.

Dyrektor podał, że taki sposób naliczania wartości wskaźników nie przedstawiał wskaźników według stanu faktycznego a informacje o takim problemie były przekazywane do WUP w formie telefonicznej.

WUP wystosował 11 grudnia 2015 r. pismo informacyjne z zaleceniem jak należy liczyć efektywność oraz wskazał w uwagach do wniosku o płatność końcową z 6 kwietnia 2016 r., jak należy wpisywać wartości dotyczące efektywności w okresie sprawozdawczym i narastająco. Zalecono aby wartości w okresie sprawozdawczym i narastająco były jednakowe. Ponadto, w Podręczniku Beneficjenta SL 2014 wersja 1.4 ze stycznia 2016 r. (upubliczniony na stronie WUP 25 stycznia 2016 r.) zmieniono zapisy dotyczące wprowadzania wartości wskaźników:

- *WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM* - w tym polu wprowadź wartość wskaźnika, jaką osiągnąłeś/aś w okresie sprawozdawczym za jaki składasz wniosek o płatność. Uzupełnij wartość z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku;
- *WARTOŚĆ OSIĄGNIĘTA OD POCZĄTKU REALIZACJI PROJEKTU (NARASTAJĄCO)* – w tym polu system automatycznie prezentuje poziom realizacji wskaźnika, uwzględniając wszystkie dotychczas złożone wnioski o płatność łącznie z bieżącym wnioskiem. Pole jest edytowalne – możesz

wprowadzić zmianę zainicjowanej wartości, jeżeli wystąpi uzasadniona potrzeba merytoryczna.

PUP zastosował powyższe zalecenia we wnioskach o płatność końcową za okres od 1.10.2015 r. do 31.12.2015 r.: nr POWR.01.01.01-14-0009/15-002-04 z 14 marca 2016 r. oraz nr POWR.01.01.01-14-0009/15-003-03 z 8 kwietnia 2016 r., dzięki możliwości edytowania kolumny dotyczącej wartości osiągniętej od początku realizacji projektu (narastająco).

(dowód: akta kontroli str. 511-526, 793-833)

1.4. Sposób kwalifikacji uczestników do uzyskania wsparcia z projektu

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość zakwalifikowania 30 uczestników (7,4% ogółu) do udziału w projekcie zgodnie z warunkami kwalifikowalności uczestników projektu określonymi w podrozdziale 8.2 Wytycznych²⁵ i ustalono, że:

- a) PUP posiada dokumenty potwierdzające kwalifikowalność uczestników projektu,
- b) dokumenty potwierdzające kwalifikowalność uczestników projektu zostały złożone w PUP przed udzieleniem pierwszej formy wsparcia danej osobie lub podmiotowi,
- c) uczestnicy zakwalifikowani do projektu spełniają kryteria kwalifikowalności,
- d) wszystkie osoby w skontrolowanej próbie korzystające ze wsparcia w ramach projektu znajdowały się na liście osób zakwalifikowanych do udziału w projekcie.

Każdy z uczestników Projektu składał: oświadczenie o kwalifikowalności do projektu, oświadczenie o zobowiązaniu do poinformowania PUP w terminie 4 tygodni od zakończenia udziału w projekcie o swojej sytuacji po opuszczeniu projektu, oświadczenie o pozostawaniu na statusie osoby bezrobotnej i niekształcącej się, oświadczenie uczestnika projektu o przyjęciu do wiadomości zasad przetwarzania danych osobowych w Projekcie.

Dyrektor poinformował, że *przyjmując oświadczenia uczestników projektu starano się weryfikować dane zawarte w oświadczeniu poprzez sprawdzenie ich zgodności z danymi zawartymi w programie Syriusz. Niestety nie wszystkie dane zawarte w oświadczeniu PUP może zweryfikować, np. dane wrażliwe lub sytuację osoby przed datą zarejestrowania.*

(dowód: akta kontroli str. 3-8, 594-693, 720-721, 834-841, 1083-1087)

Uwagi dotyczące badanej działalności

Dla osoby w poz. 256 zestawienia, w teczce osobowej oraz w kwestionariuszu *Karta rejestracyjna bezrobotnego* nie odnotowano daty udzielonej porady, po której zainteresowany złożył wniosek o przyznanie bonu na zasiedlenie.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 594-600, 720-721)

Dyrektor PUP poinformował, że *uczestnik projektu otrzymał poradę indywidualną, co zostało naniesione do programu Syriusz jako propozycja indywidualnej porady zawodowej i odnotowane w IPD. Niestety doradca zawodowy dokonujący porady nie odzwierciedlił tego zdarzenia w teczce osobowej oraz w kwestionariuszu Karta rejestracyjna bezrobotnego.*

(dowód: akta kontroli str. 694-699)

Zdaniem NIK, dane dotyczące podejmowanych przez PUP działań w stosunku do zarejestrowanych bezrobotnych winny być kompletne i uzupełniane na bieżąco.

²⁵ Doboru próby dokonano na podstawie listy uczestników projektu w programie SL2014 o wielkości 30 osób przyjmując jako punkt startowy pozycję nr 1 na wykazie uczestników projektu, a następnie dobrano co 30 element. Na podstawie danych i dokumentów zawartych w SL2014 dotyczących uczestników projektu, oświadczeń, teczek osobowych oraz teczek projektu została dokonana weryfikacja danych uczestników wskazanych przez beneficjenta przy wniosku o płatność.

1.5. Monitorowanie wskaźników projektu

Opis stanu faktycznego

Uczestnikami projektu były osoby fizyczne zakwalifikowane do bezpośredniego korzystania z EFS. W wyniku badania²⁶ stwierdzono, że jako uczestników projektu PUP wykazał wyłącznie osoby, od których uzyskano dane niezbędne do określenia wskaźników tj. m.in.: płeć, status na rynku pracy, wiek, wykształcenie, sytuacja gospodarstwa domowego.

Ponadto, ustalono, że:

- a) PUP posiada wszystkie wymagane dane o uczestniku niezbędne do monitorowania wskaźników projektu określone w podrozdziale 8.2 pkt 2b Wytycznych,
- b) dane uczestników projektu są prawidłowe i kompletne, zbierane w formie papierowej są zgodne z danymi zawartymi w centralnym systemie teleinformatycznym SL2014 (poza przypadkami wymienionymi w uwadze 1 dotyczącej badanej działalności).
(dowód: akta kontroli str. 3-8, 130-306, 720-721, 849-857)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności PUP w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Kontrola wykazała, że PUP na etapie rekrutacji do Projektu, nie zobowiązywał jego uczestników do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu udziału w Projekcie (do 3 miesięcy od zakończenia udziału). Było to niezgodne z § 16 ust. 2 umowy.

Ustalono, że Beneficjent ograniczył się do zobowiązania uczestników Projektu do dostarczenia dokumentów, o których mowa w § 16 ust. 1 umowy o dofinansowanie projektu w postaci składanych przez nich oświadczeń, tj. przekazania informacji dotyczących sytuacji uczestników Projektu po zakończeniu udziału w Projekcie (do 4 tygodni od zakończenia udziału) zgodnie z zakresem danych określonych w Wytycznych w zakresie monitorowania (tzw. wspólne wskaźniki rezultatu bezpośredniego).

(dowód: akta kontroli str. 193-252, 776)

Dyrektor wyjaśnił, że PUP realizując w 2015 roku Projekt *nie zobowiązywał uczestników (...) do dostarczenia ww. dokumentów poprzez uzyskanie od osób bezrobotnych dodatkowego pisemnego oświadczenia, jednak każdy z uczestników projektu był zarówno na etapie rekrutacji jak i po zakończeniu udziału w projekcie informowany w rozmowie bezpośredniej lub telefonicznie o obowiązku przedłożenia w PUP umowy o pracę jeśli pracę podejmie. Jednocześnie (...) wszystkie osoby bezrobotne w dniu rejestracji otrzymują Informację dla osób rejestrujących się w PUP, w której „bezrobotny jest zobowiązany powiadomić PUP o podjęciu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub pozarolniczej działalności gospodarczej oraz zaistnienia innych okoliczności powodujących utratę statusu bezrobotnego albo utratę prawa do zasiłku”. PUP na etapie przygotowywania wniosku był informowany przez WUP jedynie o obowiązku poinformowania uczestnika o przekazaniu danych potrzebnych do wyliczenia wskaźników rezultatu bezpośredniego. Otrzymywaliśmy również informację że efektywność zatrudnieniowa może być weryfikowana na podstawie dostępu do danych ZUS poprzez usługi U1 i U4, dlatego nie tworzyliśmy dodatkowego oświadczenia poświadczającego zobowiązanie uczestników Projektu na etapie ich rekrutacji do dostarczenia dokumentów potwierdzających*

²⁶ Na podstawie przedstawionych dokumentów, danych zawartych w SL2014, teczek osobowych kontrolerzy dokonali weryfikacji danych dotyczących osób znajdujących się w wybranej próbie opisanej w pkt 1.4. wystąpienia.

osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu udziału w Projekcie (do 3 miesięcy od zakończenia udziału).

(dowód: akta kontroli str. 776-792)

Beneficjent był zobowiązany do zrealizowania wskaźników efektywnościowych zapisanych w kryterium dostępu w *Dokumentacji naboru projektów urzędów pracy w trybie pozakonkursowym*, stanowiących wskaźniki rezultatu Projektu. Kryterium efektywności zatrudnieniowej odnosi się do odsetka osób, które podjęły pracę w okresie do trzech miesięcy następujących po dniu, w którym zakończyły udział w Projekcie²⁷. Zdaniem NIK, niezobowiązanie przez PUP uczestników Projektu na etapie rekrutacji do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu udziału w Projekcie (do 3 miesięcy od zakończenia udziału) było niezgodne z § 16 ust. 2 umowy. W wyniku badania próby 30 uczestników Projektu stwierdzono, że PUP w inny sposób pozyskał informacje o zatrudnieniu uczestników Projektu w okresie do 3 miesięcy od zakończenia w nim udziału.

2. Ustalono, że we wnioskach o płatność występowały niezgodności między danymi dotyczącymi postępu rzeczowego i wskaźników rezultatu, wskutek podania we wnioskach o płatność za okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2016 r. oraz od 1 lipca 2016 r. do 30 września 2016 r. danych niezgodnych ze stanem faktycznym dotyczących postępu rzeczowego w zadaniach: szkolenia i bon szkoleniowy, w zakresie liczby osób, które uzyskały kwalifikacje w okresie 4 tygodni od zakończenia szkolenia.

W części dotyczącej postępu rzeczowego w okresie sprawozdawczym we wnioskach o płatność (zatwierdzonych przez IP) podano następującą liczbę osób, które uzyskały kwalifikacje w okresie 4 tygodni od zakończenia szkolenia:

- a) wniosek o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-001-05 za okres od 1.01.2015 r. do 30.06.2015 r. z 8 stycznia 2016 r. – w zadaniu Szkolenia 2 osoby (0 K, 2 M); osoby, które uzyskały kwalifikacje powinny być wykazane w zadaniu Bon szkoleniowy a nie w zadaniu Szkolenia,
- b) wniosek o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-002-04 za okres od 1.07.2015 r. do 30.09.2015 r. z 13 stycznia 2016 r. – w zadaniu Szkolenia 3 osoby (0 K, 3 M); w zadaniu Bon szkoleniowy nie wykazano 2 osób (0 K, 2 M),
- c) wniosek o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-003-03 za okres od 1.10.2015 r. do 31.12.2015 r. z 8 kwietnia 2016 r. – nikt nie uzyskał kwalifikacji.

Dawało to razem liczbę 5 osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu w okresie trwania projektu.

Jednocześnie w ww. wnioskach w części dotyczącej wskaźników rezultatu, wskaźnik - *Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu*, w okresie sprawozdawczym podano odpowiednio:

- a) 2 osoby (0 K, 2 M),
- b) 5 osób (0 K, 5 M)
- c) nikt nie uzyskał kwalifikacji.

Dawało to razem liczbę 7 osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu w okresie trwania projektu.

(dowód: akta kontroli str. 399-510, 858-861, 924-932)

Dyrektor PUP wyjaśnił, że *we wniosku o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-001-05 za okres od 1.01.2015 r. do 30.06.2015 r. z 8 stycznia 2016 r. – ujęto*

²⁷ Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020 z 22 lipca 2015 r., str. 13.

2 osoby (0 K, 2 M), które uzyskały kwalifikacje w ramach Zadania Szkolenia. Osoby te powinny być wskazane w Zadaniu Bon szkoleniowy. W tej chwili trudno określić z czego wynika taka sytuacja, prawdopodobnie z omyłkowego wprowadzenia. W podręczniku beneficjenta do SL 2014 brak bowiem szczegółowych wytycznych co należy wpisywać w polach dotyczących realizacji zadań (...).

Podczas weryfikacji poszczególnych wersji WUP nie wskazał tego zapisu jako błąd, w związku z czym my również go nie wychwyciliśmy. Podobna sytuacja miała miejsce we wniosku o płatność: POWR.01.01.01-14-0009/15-002-04 za okres od 1.07.2015 r. do 30.09.2015 r. z 13 stycznia 2016 r. – gdzie w postępie rzeczowym wskazano 3 osoby (0 K, 3 M), które uzyskały kwalifikacje w ramach Zadania Szkolenia, nie dopisano natomiast informacji o uzyskaniu kwalifikacji przez 2 osoby (2 M) w ramach Zadania Bon Szkoleniowy.

Dane dotyczące wskaźnika rezultatu Liczba osób poniżej 30 lat, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu są weryfikowane na podstawie danych wprowadzonych do Monitoringu uczestników projektu, gdzie prawidłowo odnotowano uzyskanie kwalifikacji przez 7 osób (7 M) potwierdzone uzyskaniem dokumentu poświadczającego nabycie kwalifikacji.

(dowód: akta kontroli str. 858-861)

NIK stwierdza, że Beneficjent powinien zapewnić spójność danych prezentowanych we wnioskach o płatność oraz ich zgodność ze stanem faktycznym.

Uwagi dotyczące badanej działalności

1. Szczegółowa analiza danych dotyczących uczestników Projektu wprowadzonych do systemu SL2014 wykazała, że łącznie cztery dane dla czterech uczestników (spośród 23 danych o uczestniku dla 30 badanych osób) zostały wprowadzone niezgodnie z danymi źródłowymi w następujących pozycjach na liście uczestników Projektu:

- nr 270, błędny kod pocztowy,
- nr 315 i nr 405, błędny numer budynku,
- nr 330, błędny numer telefonu.

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 594-693, 720-721)

Dyrektor potwierdził, że wprowadzone dane dotyczące powyżej wymienionych osób zostały w wyniku omyłki wprowadzone do SL2014 błędnie i poinformował, że dane do wniosku były wprowadzane ręcznie w trudnych warunkach (bardzo duża ilość danych, krótki termin, kłopoty techniczne z SL2014 jego częsta niedostępność lub powolność przetwarzania wprowadzanych danych często prowadząca do utraty wprowadzonych danych), co często utrudniało wprowadzanie danych, jak i rzutowało na powstawanie omyłek.

(dowód: akta kontroli str. 694-700)

NIK zauważa, że dla zwiększenia rzetelności i poprawności wprowadzanych danych można stosować zasadę ich weryfikacji przez innego pracownika.

2. Ustalono, że wartości następujących wskaźników rezultatu osiągnięte w okresie sprawozdawczym i wykazane we wniosku o płatność nr POWR.01.01.01-14-0009/15-002-04 z 13 stycznia 2016 r. za okres od 01.07.2016 r. do 30.09.2016 r., były niezgodne ze stanem faktycznym:
 - Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób długotrwale bezrobotnych: podano 18,18%,
 - Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób o niskich kwalifikacjach: podano 6,02%,

- Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób nie kwalifikujących się do żadnej z ww. grup: podano 12,5%.

(dowód: akta kontroli str. 432-472, 544-545, 924-932)

W okresie od 1 lipca 2015 r. do 30 września 2015 r. efektywność w grupie osób długotrwale bezrobotnych wyniosła 63,64%, efektywność w grupie osób o niskich kwalifikacjach 58,62%, a efektywność w grupie osób niekwalifikujących się do ww. grup 100%.

Dyrektor wyjaśnił, że wartości wskaźników jakie zostały osiągnięte w okresie sprawozdawczym w złożonym wniosku o płatność za III kwartał nie zostały wprowadzone w pozycji „Wartość osiągnięta w okresie sprawozdawczym”, gdyż spowodowałoby to znaczne zniekształcenie uzyskanej wartości w okresie narastająco. Wprowadzono natomiast wartości wynikające z różnicowania wartości wskaźników osiągniętych na koniec III kwartału i I półrocza 2015 roku. Przygotowując sprawozdanie PUP nie miał możliwości modyfikowania kolumny „Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco)”, a jedynie wartość w okresie sprawozdawczym. Możliwość weryfikacji ww. kolumny wprowadzono dopiero w późniejszym terminie i wówczas w obu kolumnach WUP zalecił wpisywanie tej samej wartości osiągniętej narastająco. Zapis ten został zastosowany dopiero w ostatnim wniosku o płatność w drugiej wersji z 14.03.2016 r. oraz w ostatecznej wersji zatwierdzonej 8.04.2016 r.

(dowód: akta kontroli str. 544-555)

1.6. Rozliczenie projektu pod względem finansowym

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 7 umowy, PUP prowadził wyodrębnioną ewidencję wydatków poniesionych w ramach projektu, natomiast płatności były realizowane z rachunku podstawowego do obsługi środków FP. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków FP w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z EFS na lata 2014 - 2020²⁸ (podrozdział 3.5), w każdym miesiącu dysponent FP przekazuje do Powiatu środki FP w wysokości 1/12 limitu określonego dla tego powiatu na rok budżetowy. Jednocześnie, na pisemny wniosek PUP dysponent Funduszu Pracy może przekazać środki FP w kwocie wyższej niż określona w zdaniu pierwszym. Minister Pracy i Polityki Społecznej pismem²⁹ z 30 grudnia 2014 r. zawiadomił Starostę Przysuskiego o ustalonych na 2015 r. kwotach środków FP na finansowanie m.in. projektów współfinansowanych z EFS³⁰.

PUP w ramach Projektu, zgodnie z umową, złożył do WUP następujące wnioski o płatność:

- w dniu 8 stycznia 2016 wniosek nr POWR.01.01.01-14-0009/15-001-05 za okres od 1.01.2015 r. do 30.06.2015 r., zatwierdzony przez IP 12 stycznia 2016 r. na kwotę 711 269,18 zł, co stanowiło 22,79% całkowitej kwoty dofinansowania Projektu,
- w dniu 13 stycznia 2016 r. wniosek nr POWR.01.01.01-14-0009/15-002-04 za okres od 1.07.2015 r. do 30.09.2015 r., zatwierdzony przez IP 15 stycznia

²⁸ http://www.POWER.gov.pl/media/1226/1Wytyczne_w_zakresie_realizacji_projektow_financeowanych_ze_srodkow_FP_022015.pdf.

²⁹ Pisma Ministra PiPS: z 30 grudnia 2014 r. nr DF-I-4021-a-7-1-JW./14 oraz kolejne: z 30 marca 2015 r., nr DF-I.4021.7.5.2015.JW i z 2 lipca 2015 r., nr DF-I.4021.7.10.2015.JW.

³⁰ Priorytet Inwestycyjny 8.ii – trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 – 2 784,6 tys. zł. Kwota ta została zwiększona w trakcie roku do zatwierdzonej wysokości 3 121,2 tys. zł.

2016 r. na kwotę 1 437 504,39 zł, co stanowiło 46,06% całkowitej kwoty dofinansowania Projektu,

- w dniu 8 kwietnia 2016 r. wniosek końcowy nr POWR.01.01.01-14-0009/15-003-03 za okres od 1.10.2015 r. do 31.12.2015 r., zatwierdzony przez IP 15 kwietnia 2016 r. na kwotę 970 520,17 zł, co stanowiło 31,09% całkowitej kwoty dofinansowania Projektu.

Niewykorzystane w ramach Projektu środki z FP w wysokości 1 906,26 zł, zgodnie z pismem Ministra PiPS z 3 grudnia 2015 r.³¹, pozostają na rachunku PUP z przeznaczeniem na wypłatę zasiłków dla bezrobotnych i innych obligatoryjnych świadczeń.

Kontroli NIK poddano wybrane dokumenty finansowo-księgowo³² wraz z dowodami zapłaty potwierdzającymi poniesione wydatki. W wyniku weryfikacji dokumentów księgowych nie stwierdzono nieprawidłowości oraz niezgodności z podrozdziałem 6.2. pkt 1 Wytucznych. Dane wykazane w podlegających kontroli pozycjach są zgodne z dokumentami źródłowymi. W dokumentacji finansowo - księgowej przedstawionej do kontroli znajdowały się oryginały dokumentów księgowych poświadczających poniesienie wydatków w ramach projektu wraz z dowodami zapłaty. Dokumenty księgowe podlegające weryfikacji zostały opatrzone prawidłowym opisem wskazującym na związek z projektem. Na weryfikowanych oryginałach dokumentów nie stwierdzono występowania adnotacji o treści informującej, iż dany wydatek został przedstawiony do rozliczenia w ramach innego projektu³³.

Na podstawie analizy wniosków o płatność okresową i wniosku o płatność końcową, dokumentów księgowych i innych dokumentów dotyczących rozliczenia finansowego Projektu stwierdzono, że:

- PUP posiada oryginalne dokumenty finansowo-księgowe, prawidłowo opisane wraz z dowodami zapłaty, potwierdzające poniesienie wydatków oraz dostarczenie współfinansowanych towarów i usług,
- dane wykazane we wnioskach o płatność są zgodne z dokumentami księgowymi,
- wydatki rozliczane we wnioskach o płatność są kwalifikowalne, tj.:
 - wydatki zostały uwzględnione w budżecie projektu i zostały poniesione w okresie kwalifikacji określonym w umowie o dofinansowanie projektu,
 - współfinansowane towary i usługi sfinansowane ze środków projektu były należytej jakości oraz zgodne z warunkami określonymi w umowach z wykonawcami,
 - wydatki były niezbędne do osiągnięcia celów projektu,
 - wydatki zostały dokonane w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny oraz nie zostały zawyżone.

Koszty pośrednie rozliczane ryczałtem wyniosły 46 703,36 zł (1,52% poniesionych, udokumentowanych i zatwierdzonych w ramach Projektu wydatków bezpośrednich), co było zgodne z § 2 ust. 2 pkt 2 oraz § 5 ust. 1 i 2 umowy.

³¹ Pismo Ministra PiPS z 3 grudnia 2015 r. nr BBF-II.7420.5.2015.SP L.dz. 2431

³² Wniosek o płatność za okres od 1 stycznia 2015 r. do 30 czerwca 2015 r. – 57 dokumentów finansowo-księgowo wraz z dowodami zapłaty, wniosek o płatność za okres od 1 lipca do 30 września 2015 r. – 61 dokumentów oraz wniosek końcowy za okres 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r. – 70 dokumentów.

³³ PUP w Przysusze w okresie kwalifikowalności projektu *Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie przysuskim (I)* realizował jeszcze projekt skierowany do osób po 30 roku życia pod nazwą *Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie przysuskim* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

Dotyczyły one wynagrodzeń oraz składek na ubezpieczenie społeczne dwóch nowozatrudnionych pracowników w PUP do obsługi Projektu (29 654,09 zł) oraz zakupu sprzętu dwóch drukarek i materiałów biurowych związanych z realizacją Projektu (17 049,27 zł).

(dowód: akta kontroli str. 7-8, 399-510, 720-775, 842-843, 924-932)

W trakcie weryfikacji przez PUP zbiegów ubezpieczeń przez pracownika ewidencji i świadczeń ujawniono, że w okresie odbywania stażu od 24 kwietnia 2015 r. do 15 października 2015 r. jeden z uczestników Projektu (poz. 239 na liście uczestników) wykonywał pracę na umowę zlecenie, czego nie ujawnił w PUP w czasie odbywania stażu. W związku z nie spełnieniem wymogów w zakresie statusu osoby bezrobotnej i prawa do stypendium, jego staż zorganizowany w ramach projektu został uznany za niekwalifikowalny. Nienależnie pobrane stypendium stażowe oraz składki społeczne od tego stypendium zostały zwrócone na konto projektu (ogółem 7 340,26 zł). PUP, zgodnie z wytycznymi, przesłał do WUP³⁴ tabelę dotyczącą zwrotu/korekty powstałej po zatwierdzeniu wniosku końcowego o płatność rozliczonego w ramach PO WER.

(dowód: akta kontroli str. 538-543, 1068-1082)

1.7. Udzielanie zamówień w ramach projektu

Opis stanu faktycznego

W trakcie realizacji zadań w ramach Projektu nie udzielano zamówień publicznych w trybie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁵.

Dyrektor PUP w Przysusze w dniu 31 marca 2015 r. wydał zarządzenie nr 2/2015 w sprawie wprowadzenia Regulaminu i kryteriów wyboru instytucji szkoleniowych do przeprowadzenia szkoleń osób uprawnionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze³⁶.

Na podstawie ww. zarządzenia zostały przeprowadzone następujące postępowania rozeznania rynku propozycji szkoleniowych:

- Przeprowadzenie szkolenia „Kurs prawo jazdy kat. C + E”,
- Przeprowadzenie szkolenia „Kurs prawo jazdy kat. C”,
- Przeprowadzenie szkolenia „Operator koparko-ładowarki kl. III – wszystkie typy”,
- Przeprowadzenie szkolenia „Operator koparki jednonaczyniowej kl. III”,
- Przeprowadzenie szkolenia „Kwalifikacja wstępna przyspieszona kat. C1, C1+E, C, C+E”,
- Przeprowadzenie szkolenia „Kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym oraz bezpieczna obsługa – wymiana butli gazowych w wózkach wyposażonych w te urządzenia”.

W dokumentacji wszystkich wymienionych postępowań znajdowały się wymagane ww. Regulaminem: protokół z rozpatrzenia propozycji, rozpoznanie rynku propozycji szkoleniowych z danymi instytucji szkoleniowej, internetowe zaproszenie do składania ofert szkoleniowych, zaproszenia imienne do składania ofert szkoleniowych wraz z programem szkolenia.

(dowód: akta kontroli str. 562-593)

³⁴ Przy piśmie CAZ-P.081.30.2016.MK z 20 października 2016 r.

³⁵ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164 ze zm.

³⁶ Zarządzenie nr 2/2016 Dyrektora PUP z 31 marca 2015 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu i kryteriów wyboru instytucji szkoleniowych do przeprowadzenia szkoleń osób uprawnionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Przysusze.

1.8. Realizacja wydatków na wynagrodzenia dla osób wykonujących zadania w ramach projektu

Opis stanu faktycznego

Zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu nr WND-POWR.01.01.01-14-0009/15 w rozdziale V. Budżet Projektu nie zawierał w kosztach ogółem, wydatków na personel projektu.

Zgodnie z umową, nie finansowano wynagrodzeń dla osób wykonujących zadania w ramach projektu, poza pozycją w kosztach pośrednich.

(dowód: akta kontroli str. 193-259)

1.9. Archiwizowanie dokumentów dotyczących realizacji projektu

Opis stanu faktycznego

Z § 16 ust. 3-5 umowy wynika obowiązek przechowywania przez Beneficjenta dokumentacji związanej z realizacją projektu przez okres dwóch lat od 31 grudnia roku następnego po złożeniu do Komisji Europejskiej zestawienia wydatków, w którym ujęto ostateczne wydatki dotyczące zakończonego Projektu, w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo.

Szczegółowe zasady przechowywania i archiwizowania dokumentów w PUP określa Zarządzenie Dyrektora³⁷.

W trakcie kontroli ustalono, że dokumentacja Projektu była przechowywana w siedzibie PUP w sposób zapewniający dostępność, poufność i bezpieczeństwo. Dokumentacja dotycząca zadań merytorycznych znajdowała się na stanowiskach merytorycznych w opisanych teczkach w zamykanych na klucz szafach lub w szafach pancernych, dokumenty dotyczące kwalifikowalności uczestników oraz dokumenty projektu (np. wnioski, umowy, korespondencja z WUP) przechowywane były w opisanych segregatorach w zamykanych na klucz szafach, a dokumenty finansowe w opisanych segregatorach w szafie pancernej. Sposób przechowywania dokumentów umożliwia weryfikację kwalifikowalności uczestników, udział w poszczególnych zadaniach oraz weryfikację dokonanych płatności co zapewnia właściwą ścieżkę audytu.

(dowód: akta kontroli str. 544-557)

1.10. Realizacja działań promocyjno – informacyjnych w ramach projektu.

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 21 umowy, PUP był zobowiązany do prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych kierowanych do opinii publicznej, informujących o finansowaniu realizacji projektu przez Unię Europejską, w tym z EFS.

PUP realizował ww. obowiązki poprzez umieszczanie na dokumentacji projektowej znaku Funduszy Europejskich z nazwą Programu oraz znaku Unii Europejskiej z nazwą Europejski Fundusz Społeczny. W okresie realizacji projektu PUP informował opinię publiczną o pomocy otrzymanej z UE poprzez umieszczenie w siedzibie PUP, w widocznym miejscu, plakatu w formacie A3, a także umieszczenie na stronie internetowej www.pup.przysucha.pl informacji o realizacji Projektu wraz z krótkim opisem i wskazaniem celu. Na późniejszym etapie realizacji projektu³⁸ plakatem informacyjnym oznaczane były również miejsca realizacji stażu i prac interwencyjnych. Plakaty zostały rozesłane do pracodawców realizujących staż i prace interwencyjne zgodnie z opracowanym wzorem.

(dowód: akta kontroli str. 695-704, 715-719)

³⁷ Zarządzenie nr 9/12 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Przysusze z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie: instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwum zakładowego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Przysusze.

³⁸ Po odczytaniu informacji na stronie WUP w Warszawie z 14 października 2015 r. w sprawie umieszczania plakatu A3 przez beneficjentów.

1.11. Wpływ wsparcia w ramach projektu na zmianę statusu uczestnika projektu na rynku pracy

Opis stanu faktycznego

W celu określenia bezpośredniego wpływu Projektu na sytuację uczestnika (tj. zmianę statusu uczestnika po opuszczeniu projektu, z osoby bezrobotnej lub biernej zawodowo, na status zarejestrowanej jako prowadząca działalność na własny rachunek lub aktywnie pracująca) kontrolerzy NIK przeprowadzili badanie danych wybranych 30 uczestników Projektu, zgromadzonych w systemie informatycznym SL2014 oraz w dokumentach znajdujących się w PUP (sposób doboru próby został opisany w pkt 1.4 wystąpienia). Ponadto, kontrolerzy NIK zebrali telefoniczne informacje od wszystkich 30 ww. uczestników projektu dotyczące wpływu wsparcia w ramach projektu na zmianę statusu uczestnika projektu.

Po zakończeniu udziału w Projekcie 18 z 30 badanych uczestników (tj. 60%) zmieniło swój status bezrobotnego na zatrudnienie, jako osoba prowadząca działalność na własny rachunek lub osoba aktywnie pracująca³⁹. Osoby te pozytywnie oceniły uczestnictwo w Projekcie na 7,8 pkt (w skali od 1 do 10)⁴⁰.

Pozostałych 12 uczestników ponownie zostało zarejestrowanych w PUP jako osoby bezrobotne.

(dowód: akta kontroli str. 862-923)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴¹ wnosi o:

1. Zobowiązanie uczestników na etapie rekrutacji do projektów, do dostarczenia dokumentów potwierdzających osiągnięcie efektywności zatrudnieniowej po zakończeniu udziału w projekcie.
2. Zapewnienie we wnioskach o płatność zgodności między danymi dotyczącymi postępu rzeczowego i wskaźników rezultatu.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

³⁹ Spośród 18 uczestników projektu: 13 osób zostało zatrudnionych na umowę o pracę (w tym 3 osoby na czas nieokreślony oraz 11 osób na cały etat), 3 osoby podjęły naukę w szkole wyższej, 2 osoby prowadzą działalność gospodarczą.

⁴⁰ Najwyższą ocenę (10) wystawiły cztery osoby, dwie osoby (9), osiem osób (8), dwie osoby (5) i dwie osoby (4).

⁴¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 1096 oraz z 2016 r. poz. 677.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia listopada 2016 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej

Dyrektor
Bogdan Skwarka

Kontrolerzy

Tadeusz Wrona
Doradca techniczny

.....
podpis

.....
podpis

Wojciech Winkiel
Główny specjalista k. p.

.....
podpis